

Gospodarstvena priloga.

Priložena od kat. tiskovnega društva 39. štev. „Slov. Gospodarja“.

L. 1887.

29. septembra.

Štev. 140.

Precenitev konja.

(Dalje.)

Lisci. — Barva dlake pri liscih je srednja med rdečo in žolto. Svetli lisec ima žoltkaste, v časih v belo se zlivajoče grive in rep, svitile noge in dlako bolj žoltkasto.

Rdeči lisec ima rjavo-rdeče, v časih pa tudi svitlješe grive in rep, noge pa sedaj svitlješe, sedaj temnejše. Dlaka je temno-rdečkasto-žolta ali pa tudi rjavo-rdeča.

Temni lisec ima temno-žolto-rjave grive in rep. dlaka pa je temno-rjava, toda naletéva že v žolto.

Zlati lisec ima lepo svetlo dlako po celem životu, v časih je žoltkasta, v časih rdečkasta dlaka, žinje pa so vselej temno-rdeče.

Potni lisec je temno-rdeči lisec, pa ima svetle. v časih pa celo bele grive in rep. Ako je dlaka prav temna, pravi se mu črni lisec. Prejšnji pa je večkrat jabelkast.

Ilčni je svetli lisec, brez blezka, njegova dlaka se spreminja bolj v sivo. Žinje so blizu enake barve.

Ogljeni lisec je skorej čisto črn, le malo se mu še zlija barva na rdeče. Žinje so istotako skorej črne.

Razmerno reji je bakreni lisec, s temno-rjavo-rdečo dlako in s podobnimi žinjami; goreči lisec ima pa rdečo, na koncih sivo dlako — kakor požgano — in temno-sive žinje. Medeninji lisec ima svetlo dlako, kakor medenina. Žinje so temno- ali črno-sive.

Vranec. — Svitli vranec je močno črn ter se mu sveti dlaka po celem životu, tudi žinje so, kakor pri drugih črne.

Ogljeni ali žamnat vranec loči se od svitlega vranca samo za to, ker se temu dlaka ne sveti.

Letni ali umazani vranec, nima močno črne dlake, ampak nekam bolj umazano rjavkasto, v časih je taka, kakor da bi bila črna dlaka obledela. Po letu je črniši, kakor po zimi.

Bledec. — Bledci ali falki imajo dlako mešano iz žolte in črne, koža je črno-siva. Po hrbtišču, pa tudi po plečih imajo črno liso. Žinje, spodnje noge in kopita so večji del črne, kacih znamenj pa nimajo po gostem.

Mišji bledec je mišje siv, bramna dlaka in pa po nogah je črna, po hrbtišču in plečih

ima po gostem liso, sicer pa je včasih bolj svetl, včasih pa bolj temán.

Pepelni bledec ima jasno, sivo dlako pa se mu vrši bolj po lisičje. Po hrbtišču, in plečih je kakor pri prejšnjem.

Volčji bledec glava, vrat hrbtišče, križ in stegna so temniša, kakor drugi rjavo-žolti deli. Žinje in noge so temne.

Navadni bledec je žolto-rjav ter ima rad liso po hrbtišču in po plečih. Po gostem ima še na hrbtišču in po stegnih temniše, slabe lise. Žinje in noge so črno-sive.

Žolti bledec je žolto-siv ali rjavkast, ima liso na hrbtišču, po gostem jabelka, bramna dlaka in noge so večji del črne.

Srnji bledec je srnje barve z liso na hrbtišču. Noge in žinje so črno-sive.

Žemljinski bledec je blede-rdeče-žolt in ima rad liso, večkrat tudi jabelka. Noge in bramna dlaka je črna.

Srebrni bledec je jasno-žolt in ima lesk.

Rjavi bledec je jasniši od volčjega bledca, sicer pa je njemu podoben (levje žolt).

Izabelec. — Izabelci so žolti, kar se tiče dlake, koža pa ima meseno barvo, bramna dlaka je jasna in istotako kopita. Oči so po gostem steklene ali glaževnate, drugih znamenj ni.

Navadni izabelec je jasno-žolt ter ima belo bramno dlako. Zlati izabelec je zlato-žolt z leskom in jasno bramno dlako. Temni izabelec je temno-žolt, ima jabelka in sive žinje.

Žolti izabelec je jasno-žolt pa ima temno-žolto bramno dlako. Beli izabelec je belo-žoltkast, bramna dlaka pa je bela.

Konji z mešano barvo dlake. — V to vrsto konj se šteje belci in konji z dletkasto dlako. Belec je konj, ki ima ali samo belo ali tudi z drugo barvo premešano belo dlako, to pa po celem životu. Pri belcih postaja po letih barva jasniša in za to se delé belci v belce nespremenljive in v belce spremljive belske barve.

Spremenljivi belec. — Črni belec je črn in ima malo belih dlak, večkrat ima temno-sive grive in rep, konec repa pa je bel. Po času postane temno-siv, v časih celo jasno-siv, star pa je še jasniše barve.

Sivi belec je sedaj bolj jasne, sedaj bolj temne barve, ima črno in belo dlako, enako zmešano. Konec repa je jasniši. V starosti je še za veliko jasniše barve. (Dalje prih.)

vodi ga uradnik, zavleče vse, kar bi bilo vladi nepovoljno, pobere vse, česar noben drugi klub ne mara (n. pr. sekcijški šef Gaučev) in je toraj na Dunaji dobil prislov: der Verschleppungs-klub. On si je to ime z ozirom na versko šolo, katero v njem nemški Tirolci in Predarlčani zahtevajo, in z ozirom na slovenske narodne težnje dobro zaslužil. Vse se je zavleklo 7 let in sedaj smo v prežalostnem stanju, veliko neugodnejšem, nego pred 3 do 4 leti. To nam potrjuje najnovejše postopanje ministra Gauča zoper nas in Čeha. Kaj se ima sedaj storiti najboljšje, to je težko določiti. Vsakako pa kaže vzajemno s Čehi postopati. Kranjski poslanec g. Suklje prosil je svoje volilce dovoljenja iti v opozicijo, vsaj zoper Gauča. To pomeni izstopanje Slovencev iz Hohenwarthovega kluba. Če se to izvrši, okrepijo Nemci klub Liechtensteinov, ki bi potem uspešniše potegoval se za versko šolo, Slovenci in Hrvati bi pa osnovali jugoslovanski, in morebiti s Čehi, samo v varovanje XIX. členu državljskih pravic, — slovanski klub.

Zbrani volilci so poročanje svojega poslanca mnogo in burno odobrvali ter mu izrekli zahvalo za njegov trud in popolno zupanje.

D.

Letno poročilo dijaške kuhinje v Ptujju

v samostanu čč. gg. oo. minoritov za šolsko leto 1886/87.

(Konec.)

Svota milodarov v denarju je 984 fl. 23 kr. Darovane viktualije in sicer je nabral č. g. J. Sattler po Velikonedeljski župniji: 17 vaganov krompirja, 8¹/₂ vaganov zmesi in 2¹/₂ vaganov ajde; č. g. Kolednik Jakob, župnik v Hajdinu je daroval 9 kg. slanine in 4 kg. masla, kar se je cenilo in zaračunilo po tržnej ceni za 33 fl. Vkupni dohodki so tedaj: a) v denarjih 984 fl. 23 kr.; b) viktualije 33 fl. Skupaj: 1017 fl. 23 kr.

Nastopni mesečni izkazi kažó število kosil s troški, kosilce po 15 kr.

Od 20—30. sept. 1886	152	kosile	fl.	22	80
" 1—31. okt. "	490	"	"	73	50
" 1—30. nov. "	513	"	"	76	95
" 1—31. decemb. "	418	"	"	62	70
" 1—31. jan. 1887	566	"	"	84	90
" 1—28. febr. "	462	"	"	69	30
" 1—31. marc. "	548	"	"	82	20
" 1—30. aprila "	419	"	"	62	85
" 1—31. maja "	522	"	"	78	30
" 1—30. junija "	548	"	"	82	20
" 1—15. julija "	265	"	"	39	75

Vkup: 4903 kosilca fl. 735.45

nagrada kuharici in dekli . . . " 30.—

vkupni troški: fl. 765 45

Vkupni dohodki . . . . . fl. 1017.23
Vkupni troški . . . . . " 765.45

prebitek: fl. 251.78

ki se porabi v šolskem letu 1887/88.

Smo li dosegli prvo leto svoj namén? Skozi vse šolsko leto začeniši z 20. septembrom 1886. do 15. sept. julija 1887. je dobivalo vsak dan hrano 16—22 slovenskih dijakov, izmed katerih je dobilo na koncu šolskega leta odliko sedem dijakov, prav dobro spričevalo 6, ostali pa dobro.

Dijaki, oziroma stariši blagovolé sledeče na blagohotno znanje vzeti:

Le zelo siromašni in nadarjeni dijaki se bodo na hrano sprejemali. Siromašnost je dokazati z ubožnim listom.

Dijaki, ki so lani dobivali hrano, dobijo jo tudi letos, dokler se pridno učé in spodobno zadržé. Učenci ljudske šole se ne sprejemajo.

Dijaki, stopivši v prvo latinsko šolo, dobé stoprav hrano na podlagi izida prve konference; z drugih zavodov došli, na podlagi dobrega spričevala in ubožnega lista.

Dobi podpيران dijak pri katerikoli mesečni konferenci nepovoljen red, oz. naznanilo, se mu takoj hrana vzame tako dolgo, dokler se ne pobiljša.

Prošnje, bodi-si ustmene ali pismene, naj se obračajo na predsednika nadziralnemu odboru: g. prof. L. Kunstek.

Vsi milodari, v denarjih in viktualijah, naj se pošiljajo, ozir. izročajo č. g. o. B. Hrtiš, gvardijanu in župniku na Ptujem.

Okončuje to prvoletno poročilo izrekamo svojo najprisrčnejšo zahvalo vsem blagim podpornikom, ki so se svojimi zdatnimi doneski pripomogli do zares sijajnega uspeha, vsem vnetim in trudoljubivim nabirateljem milodarov zlasti: g. Kovačič Jakobu v Ljutomeru, gosp. Vertnik Ivanu v Ormožu, g. dr. Gršak Ivanu v Ormožu, č. g. J. Sattlerju pri sv. Barbari v Halozah, č. g. dr. Muršec Jožefu v Gradcu, č. g. Lendovšek Mihaelu v Makolah, g. prof. Žitku J. v Ljubnem in č. g. Munda J. v Mariboru in vsem prijateljem naše kuhinje ki so nas na katerikoli način podpirali, z gorško domoljubno prošnjo, da bi nam še v prihodnje zvesti ostali ter se pri raznih prilikah naših siromašnih dijakov spominjati blagovolili. Bodi vsem čast in srčna hvala!

„Bog živi vse na tem in onem sveti,
Ki so za narod svoj v resnici vneti!“
O. Benko Hrtiš.

Gospodarske stvari.

O bučelnem prezimovanju.

Vsakega bučelarja mora biti v začetku zime skrb, da pripravi bučelam primerne toplote in pokoj. Ko paša preneha in se zima